Talousvaliokunta

Perjantai 8.5.2020 klo 11.00—13.00

Läsnä
puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (3 osittain)
jäsen Atte Harjanne vihr (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9) (3, 4 osittain)
jäsen Mari Holopainen vihr (1, 2, 4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 3, 4,5)
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Sakari Puisto ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Janne Sankelo kok (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Joakim Strand r (3, 4, 5)
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas (1, 2, 4, 5) (3, 6 osittain)
varajäsen Olli Immonen ps (3, 4 osittain)
varajäsen Sheikki Laakso ps (1, 2) (3 osittain)
varajäsen Raimo Piirainen sd (4, 5) (3 osittain)
varajäsen Jussi Saramo vas (3, 4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Teija Miller
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 9 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ravitsemisyritysten uudelleentyöllistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä

Esityslistan liite TEM_Kaisanlahti_Ravintolakompensaatio _8.5.2020_esitys.pdf liite A 3
Esityslistan liite VM_Björk_8.5.2020_esitys.pdf liite B 3

Valiokunnassa olivat kuultavina: johtava asiantuntija Timo Kaisanlahti, työ- ja elinkeinoministeriö, erityisasiantuntija Artturi Björk, valtiovarainministeriö.

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Hyväksyttiin asiantuntijasuunnitelma. Kutsutaan kuultavaksi: Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Suomen Yrittäjät ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Suomen Kauppakeskusyhdistys ry, Scandic Hotels Oy, Suomen matkatoimistoalan liitto ry, Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry, Linja-autoliitto, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, professori Petri Kuoppamäki, professori Otto Toivanen, NoHo Partners Oy.

4. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2020 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024 liite A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 1. kappaleen viimeisen virkkeen lopusta poistettiin sanat ”enintään 1. miljardilla eurolla (0,5 mrd. euroa/vuosi)”.

Perustelujen 2. kappaleen 2. virkkeestä poistettiin sanat ”kysyntä vientimarkkinoilla on laskenut rajusti ja”. Kappaleen 4. virkkeeseen lisättiin sanat ”myös vientikysynnän odotetaan supistuvan”.

Perustelujen 3. kappaleen 1. virkkeestä poistettiin sana ”kuitenkaan”.

Perustelujen 4. kappaleen 2. virkkeen sana ”lyhyisiin” korvattiin sanalla ”lyhytaikaisiin”. Kappaleen 3. virkkeen sanat ”noin vuoden kestävä” korvattiin sanoilla ”vuoden 2020 sisään ajoittuva”. Kappaleen 5. virkkeeseen lisättiin sanat ”viivästyy ja myös”.

Perustelujen 5. kappaleen 3. virkkeen sana ”pysyvä” korvattiin sanalla ”pitkäaikainen” ja virkkeen sana ”jälkeen” korvattiin sanoilla ”jälkeenkään kovin paljon”. Kappaleen 6. virkkeeseen lisättiin sanat ”oman taloutemme joustavuudesta ja luottamusta tuovasta talouspolitiikasta”. Kappaleen 8. virkkeeseen lisättiin sana ”jäsenmaiden” ja sanat ”sisäisen elvytyksen tehokkuudesta ja volyymista” korvattiin sanoilla ”toimeliaisuutta ylläpitävästä talouspolitiikasta”.

Perustelujen 6. kappaleen 2. virkkeeseen lisättiin sanat ”olleet” ja ”pitkäaikaisia tai jopa”. Kappaleen 4. virkkeeseen lisättiin sanat ”ja kuntien talouden” ja virkkeen sanat ”heikolle tasolle” korvattiin sanoilla ”heikommalle tasolle kuin millä se oli ennen kriisiä”. Kappaleen 6. virke poistettiin. Kappaleen loppun lisättiin virke: ”Väestön ikääntymisestä johtuva

kestävyysvaje on entistä syvempi, koska julkisen alijäämän ja velan lähtökohta on muuttunut epäsuotuisammaksi.”

Perustelujen 7. kappaleen 3. ja 4. virke poistettiin. Kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Koronakriisin aikana ja välittömästi sen jälkeen on vältettävä leikkauspolitiikkaa.”

Perustelujen 9. kappaleen 4. virkkeen sanat ”kotitalouksia tulee tukea ja kulutuskysyntää elvyttää” korvattiin sanoilla ”kotitalouksien kulutuskysyntää tulee mahdollisuuksien mukaan tukea”.

Perustelujen 10. kappale korvattiin virkkeillä: ”Kriisistä toipumisen, työllisyyden ja osaavan työvoiman turvaamisen kannalta keskeistä on myös se, että tilanteeseen reagoidaan ensisijaisesti lomautuksilla, irtisanomisia välttäen. Lomautusmenettelyjen ja työttömyysturvaan tehtyjen tilapäisten muutosten tarpeellisuutta ja niiden kestoa tulee arvioida.2

Perustelujen 11. kappaleen 2. virkkeen alkuun lisättiin sanat ”konkurssien määrä kasvaa” ja virkkeestä poistettiin sanat ”kasvaa konkurssien määrä”.

Perustelujen 13. kappale korvattiin kappaleilla: ”Valtion ja kuntien alijäämän ennakoitiin ennen kriisiä olevan vuonna 2023 noin 5 miljardia euroa ja kestävyysvajeen arvioitiin olevan noin 10 miljardia euroa. Uusi julkisen talouden suunnitelma sisältää ennusteen, jonka mukaan valtion ja kuntien alijäämä (nettolainananto) on vielä vuonna 2024 selvästi yli 10 miljardia euroa eikä siinä näy selvää pienenevää trendiä vuosina 2021-2024.”

”Kriisi kasvattaa kestävyysvajetta. Kriisin aikana on peruteltua antaa julkistalouden velkaantua. Akuutin kriisin jälkeen kansantaloutta rasittaa mittava alijäämä- ja kestävyysongelma. Sen ratkaiseminen edellyttää talouden kestävyyttä parantavia, talouden rakenteita uudistavia ja työllisyyttä edistäviä toimia. Nämä toimet on toteutettava sosiaalisesti, taloudellisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisella ja ekologisesti kestävällä tavalla.”

Perustelujen 14. kappaleen 2. virkkeen sanat ”toimenpideohjelma, jonka korvattiin sanoilla ”toimenpiteitä, joiden” ja virkkeestä poistettiin sanat ”muun muassa investoimalla osaamiseen ja innovaatioihin, parantamalla verojärjestelmän houkuttelevuutta ja investointien kannusteita sekä huolehtimalla sujuvasta luvituksesta”.

Perustelujen 17. kappaleen 2. virkkeen loppuun lisättiin sanat ”sekä työperäisen maahanmuuton edistäminen”. Kappaleen 4. ja 5. virkkeiksi lisättiin: ”Ilmastonmuutosta torjuvien teknologioiden ja digitaalisten alustojen teollisen mittakaavan kehittämiseen tähtäävän ilmastorahaston perustaminen on perusteltua. Julkisilla investoinneilla ja rakennushankkeilla edistetään talouden elpymistä, teollisen rakenteen uudistumista ja suuntautumista kohti korkeamman jalostusarvon tuotteita.” Kappaleen viimeinen virke poistettiin.

Perustelujen 18. kappaleen virkkeet 1.—4. poistettiin.

Perustelujen 20. kappaleen 3. virkkeeseen lisättiin sana ”yliopisto-”.

Ed. Vallin ehdotti ed. Puiston kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön.

Äänestyksessä ed. Vallinin ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 8—3 (tyhjiä 2).

Pj. Vartiainen ehdotti ed. Kauman kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön.

Äänestyksessä pj. Vartiaisen ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 8—2 (tyhjiä 3).

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kok.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission ehdotus neuvoston asetukseksi eurooppayhtiöiden (SE) yhtiökokouksia ja eurooppaosuuskuntien (SCE) osuuskuntien kokouksia koskevista väliaikaisista toimenpiteistä

Valtioneuvoston E-selvitys E 48/2020 vp

Asia on saapunut talousvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Merkittiin, että päätösvalta menetettiin.

6. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan unionin ja euroalueen vakaudenhallinnan turvaamiseksi ehdotetut rahoitusjärjestelyt koronakriisin vuoksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 26/2020 vp
Asiantuntijalausunto E 26/2020 vp TaV 08.05.2020 finanssiasiantuntija Jouni Sinivuori, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto liite A6

Ennakkokäsittely

Valiokuntaan on saapunut ennakkokäsittelyyn jatkokirje EJ 7 2020 vp - E 26/2020 vp.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- finanssiasiantuntija Jouni Sinivuori, valtiovarainministeriö, liite

7. Toissijaisuusasioiden lista

Merkitään saapuneeksi toissijaisuusasioiden lista. Saapunut: TS 12/2020 vp, määräaika 11.6.2020.

8. Muut asiat

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 12.5.2020 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Teija Miller

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen